

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și
funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale
și a standardelor minime de calitate

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale și a standardelor minime de calitate a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale și a standardelor minime de calitate este elaborat în temeiul Legii nr. 45/2007 privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței în familie, care stabilește obligația statului de a organiza, dezvolta și asigura accesul la servicii specializate de protecție, asistență și reabilitare pentru victimele violenței.

Totodată, proiectul este fundamentat pe angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova prin ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul). În mod particular, articolul 25 al Convenției impune obligația statelor părți de a asigura existența, într-un număr suficient și cu o distribuție geografică adecvată, a unor servicii specializate pentru victimele violenței sexuale, inclusiv centre de criză pentru victimele violenței sau centre de referire pentru violența sexuală, care să ofere, într-o manieră coordonată și centrată pe victimă, asistență medicală imediată, examinări medico-legale, sprijin psihologic și orientare către servicii specializate, cu respectarea demnității, siguranței și nevoilor specifice ale victimelor.

Necesitatea adoptării unei Hotărâri de Guvern rezultă din faptul că cadrul normativ existent nu reglementează în mod distinct și unitar organizarea, funcționarea și standardele de calitate ale serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, acestea fiind diferite, prin natura intervenției, de alte servicii sociale destinate victimelor violenței în familie. În lipsa unui regulament-cadru și a unor standarde minime de calitate aprobate la nivel guvernamental, furnizarea serviciilor rămâne fragmentată, dependentă de proiecte - pilot sau inițiative locale, fără garanții de acces echitabil și calitate uniformă la nivel național.

Proiectul se înscrie, de asemenea, în angajamentele Republicii Moldova în procesul de integrare europeană, inclusiv în contextul alinierii cadrului normativ și instituțional la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul prevenirii și combaterii violenței bazate pe gen, precum și în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale Agendei 2030, care prevăd consolidarea mecanismelor instituționale de protecție a victimelor violenței și asigurarea accesului la servicii de calitate.

Prin adoptarea Regulamentului-cadru și a standardelor minime de calitate, Republica Moldova creează mecanismul normativ necesar pentru transpunerea completă și efectivă a articolului 26 din Directiva (UE) 2024/1385, asigurând existența, funcționalitatea și calitatea serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, în conformitate cu standardele Uniunii Europene.

Proiectul Hotărârii Guvernului contribuie direct la implementarea acțiunii 82 din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, prin reglementarea și extinderea serviciilor de suport specializate destinate victimelor violenței sexuale, în vederea îmbunătățirii calității intervențiilor și asigurării accesului echitabil la servicii, în conformitate cu standardele europene.

Elaborarea proiectului constituie o acțiune expres prevăzută în Planul de Creștere al Republicii Moldova, fiind inclusă în lista reformelor din domeniul protecției sociale. Ajustarea cadrului normativ privind serviciile sociale specializate pentru victimele violenței este planificată pentru realizare până în luna

decembrie 2026, având ca obiectiv modernizarea și armonizarea standardelor minime de calitate cu bunele practici europene și cu cerințele Convenției de la Istanbul.

În același timp, necesitatea reglementării este susținută de rezultatele pilotării Serviciului integrat regional pentru victimele violenței sexuale, lansat în octombrie 2023 în municipiul Ungheni. Pilotarea acestui serviciu a demonstrat fezabilitatea și eficiența unui model de intervenție coordonată și centrată pe victimă, de tip „ghișeu unic”, care facilitează accesul rapid la servicii medicale, psihologice, sociale și de orientare juridică, prin cooperare interinstituțională.

Serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale nu pot funcționa eficient, coerent și durabil în lipsa unui cadru național de organizare și funcționare și a unor standarde minime de calitate reglementate, întrucât specificul acestui tip de violență impune intervenții specializate, sensibile la traumă și strict coordonate. În absența unui astfel de cadru normativ, furnizarea serviciilor rămâne fragmentată și neuniformă, fiind dependentă de inițiative izolate, proiecte-pilot sau capacități locale, ceea ce generează diferențe semnificative de calitate și acces între regiuni. Această situație afectează direct dreptul victimelor la protecție egală și la servicii adecvate, indiferent de locul de reședință.

De asemenea, proiectul se aliniază Obiectivului general 2 al Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie 2023–2027, care prevede revizuirea și modernizarea cadrului normativ privind serviciile sociale specializate, precum și consolidarea calității intervențiilor multidisciplinare.

În acest context, adoptarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru și a standardelor minime de calitate este necesară pentru a asigura un cadru normativ unitar, clar și aplicabil, care să permită dezvoltarea durabilă a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, în conformitate cu obligațiile legale naționale și internaționale ale Republicii Moldova.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În Republica Moldova, violența sexuală rămâne a fi un subiect sensibil care necesită mai multă vizibilitate și implicare. Estimările naționale conform Studiului „Violența față de femei în familie”, desfășurat de Biroul Național de Statistică, arată că 63% dintre fete și femei au fost supuse violenței (psihologice, fizice sau sexuale) din partea soțului/partenerului, acest fenomen afectându-le pe parcursul vieții, începând cu vârsta de 15 ani. Astfel, în Republica Moldova se atestă un nivel sporit de toleranță la violența sexuală, o accesibilitate redusă la servicii de protecție și asistență pentru femeile afectate de violență în familie și violența sexuală, precum și o deficiență de mecanisme de protecție legală a victimelor violenței sexuale.

Prevalența violenței sexuale este alarmantă: 40% dintre femei declară experiențe de violență fizică și/sau sexuală, însă rata raportării este extrem de redusă – doar 564 cazuri de infracțiuni cu caracter sexual înregistrate de poliție în 2024 și 260 în primele șase luni ale anului 2025.

Republica Moldova dispune, în prezent, de 13 servicii specializate destinate victimelor violenței sexuale, ceea ce permite acoperirea cerinței minime stabilite de standardele internaționale privind accesul la servicii de sprijin. Acestea includ – 11 unități medicale funcționale în cadrul spitalelor de urgență din țară, renovate și adaptate în anul 2023 cu suportul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație, care asigură intervenția medicală de urgență în cazurile de violență sexuală. De asemenea, funcționează Centrul de Justiție Familială din municipiul Chișinău, creat pe lângă Inspectoratul General al Poliției, care oferă, „sub același acoperiș”, servicii medicale, juridice și sociale pentru victimele violenței în familie și ale violenței sexuale, inclusiv servicii de zi și posibilitatea de cazare temporară de până la 72 de ore. Totodată, Serviciul integrat pentru victimele violenței sexuale pilotat la Ungheni, implementat cu sprijinul Entității Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Economică a Femeilor (UN Women), a demonstrat funcționalitatea unui model de intervenție coordonată și multidisciplinară, contribuind la consolidarea răspunsului național în domeniul protecției și sprijinului acordat victimelor violenței sexuale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii Guvernului are ca obiect aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, precum și a standardelor minime unice de calitate, aplicabile tuturor furnizorilor de astfel de servicii, indiferent de forma de organizare sau de instituția în cadrul căreia acestea funcționează.

Proiectul creează cadrul normativ necesar pentru dezvoltarea și funcționarea serviciilor specializate în domeniul violenței sexuale în diverse structuri (medicale, sociale sau alte instituții relevante, publice sau private), cu respectarea aceluiași cerințe minime de calitate, în vederea alinierii acestora la Convenția de la Istanbul, Directiva (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice și Programul național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2023–2027.

Elementele de noutate ale proiectului constau în:

- instituirea unui regulament-cadru unic și a unor standarde minime de calitate aplicabile tuturor serviciilor destinate victimelor violenței sexuale;
- posibilitatea organizării serviciilor specializate în cadrul diferitelor tipuri de instituții, cu respectarea unor standarde și principii de intervenție;
- garantarea accesului la sprijin specializat, gratuit și nediscriminatoriu, indiferent de locul de reședință, statutul juridic sau situația personală a victimei;
- delimitarea clară a tipurilor de servicii, după cum urmează:
 - *centre de criză*, care asigură sprijin pe termen mediu și lung, inclusiv consiliere psihologică, terapie, suport psiho-social, asistență juridică și facilitarea accesului la alte servicii relevante;
 - *centre de referire*, care asigură intervenția imediată în situații de criză, inclusiv îngrijiri medicale și medico-legale, consiliere de criză și orientarea rapidă către servicii specializate;
- introducerea unui cadru unitar de monitorizare a calității serviciilor, prin definirea indicatorilor de rezultat și a mecanismelor de evaluare.

Aprobarea proiectului va permite:

- crearea unei baze normative unificate pentru organizarea și funcționarea serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale;
- clarificarea etapelor de intervenție și a rolurilor profesionale implicate;
- îmbunătățirea calității și siguranței intervențiilor, cu reducerea riscului de revictimizare;
- creșterea încrederii victimelor în sistemul de protecție și sprijin.

Rezultate scontate:

- victimele violenței sexuale beneficiază de sprijin specializat complet, gratuit și nediscriminatoriu, incluzând servicii medicale, medico-legale, psihologice și sociale, indiferent de locul de reședință;
- crește eficiența intervențiilor instituționale și încrederea populației în instituțiile statului;
- rata de accesare a serviciilor specializate crește, inclusiv în mediul rural și în rândul grupurilor vulnerabile.

În altă ordine de idei, stabilirea intrării în vigoare a prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului la data publicării în Monitorul Oficial este justificată în temeiul dispozițiilor legale potrivit cărora intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, precum și eliminarea unor lacune din legislație.

Proiectul vizează în mod direct protecția drepturilor fundamentale ale victimelor violenței sexuale, inclusiv dreptul la demnitate, integritate fizică și psihică, acces la protecție și asistență specializată. Totodată, acesta asigură implementarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova prin ratificarea Convenției de la Istanbul și prin transpunerea Directivei (UE) 2024/1385.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului a fost analizată opțiunea menținerii organizării și funcționării serviciilor destinate victimelor violenței sexuale exclusiv în baza cadrului normativ sectorial existent, fără instituirea unui cadru integrat de reglementare la nivel național.

Această opțiune ar fi presupus: funcționarea serviciilor medicale pentru victimele violului exclusiv în baza legislației și protocoalelor din domeniul sănătății; prestarea serviciilor sociale destinate victimelor violenței sexuale, inclusiv a Serviciului integrat regional din municipiul Ungheni, exclusiv în cadrul legislației din domeniul asistenței sociale; furnizarea serviciilor de sprijin în cadrul Centrului de Justiție Familială pe lângă Inspectoratul General al Poliției, în baza cadrului normativ existent aplicabil instituțiilor de ordine publică.

Deși această abordare ar fi permis menținerea autonomiei fiecărui sector, analiza a demonstrat că aceasta nu asigură un răspuns coerent, coordonat și centrat pe victimă, specific cazurilor de violență sexuală. Lipsa unui cadru normativ unitar menține fragmentarea intervențiilor, generează diferențe semnificative de calitate între servicii și crește riscul de revictimizare, inclusiv prin repetarea evaluărilor, lipsa continuității sprijinului și abordări neuniforme sensibile la traumă.

Totodată, această opțiune nu oferă garanții unitare privind calitatea serviciilor, nu permite stabilirea unor standarde minime comune și nu asigură mecanisme clare de cooperare intersectorială între domeniul medical, social, medico-legal și de aplicare a legii.

În aceste condiții, opțiunea menținerii cadrului sectorial fragmentat nu a fost acceptată, fiind preferată instituirea unui cadru normativ unitar, prin aprobarea unui Regulament-cadru și a unor standarde minime de calitate, care să asigure coordonarea intervențiilor, continuitatea sprijinului și respectarea competențelor specifice ale fiecărui sector implicat, iar în baza acelor norme să fie acreditate și să funcționeze sectorul public și privat, inclusiv organizațiile necomerciale..

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul contribuie la clarificarea rolurilor și responsabilităților instituțiilor implicate în sprijinul victimelor violenței sexuale, la uniformizarea practicilor de intervenție și la îmbunătățirea coordonării pe caz, fără a genera sarcini administrative disproporționate pentru personalul din sectorul public.

Totodată, prin stabilirea unor proceduri unitare și standarde minime de calitate, proiectul are un impact pozitiv asupra eficienței utilizării resurselor publice, asupra calității serviciilor prestate și asupra capacității instituțiilor publice de a preveni revictimizarea și de a asigura respectarea drepturilor victimelor, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Elaborarea regulamentului-cadru și a standardelor minime de calitate nu atrage după sine implicații financiare suplimentare pentru bugetul de stat, întrucât actul normativ nu instituie servicii noi și nu creează obligații financiare noi pentru autorități, ci stabilește exclusiv cadrul general de organizare și funcționare a serviciilor existente.

Normele au caracter general și aplicabilitate uniformă pentru toți prestatorii de servicii – publici sau privați – care activează deja în condițiile Legii nr. 123/2010 privind serviciile sociale și sunt responsabili de asigurarea resurselor necesare funcționării, în limitele bugetelor aprobate sau ale surselor proprii de finanțare.

Regulamentul-cadru și standardele minime de calitate nu impun cheltuieli suplimentare obligatorii, ci descriu cerințe de organizare, calitate și proceduri profesionale care trebuie respectate în cadrul finanțării existente, conform principiului autonomiei prestatorului.

Totodată, la moment sunt finanțate din bugetul de stat 10 servicii pentru victimele violenței în familie, unul dintre care a fost deschis în anul 2025. Pentru anul 2023, întru asigurarea funcționalității a 9 centre au fost aprobate în total din bugetul de stat 16,9 mln. lei și planificate: pentru anul 2024 – 18,5 mln. lei, pentru anul 2025 – 18,6 mln. lei, iar pentru anul 2026 – 18,8 mln. lei.

Conform experienței Serviciului-pilot de la Ungheni, costul anual pentru funcționarea unui serviciu este 1,2 mil. lei. Pentru serviciul respectiv, cheltuielile sunt suportate de UN Women. Cu investiții minime, serviciile pot fi consolidate, valorificând structurile deja existente în cadrul spitalelor, care au în statele de personal psihologi și asistenți sociali. Raportat la impact, costul este modest și sustenabil.

Totodată, extinderea și fortificarea infrastructurii serviciilor este parte a procesului de extindere a serviciilor pentru victimele violenței, care va fi susținută financiar prin Planul de Creștere („Growth Plan”), care prevede alocarea a 60 000,0 mii lei pentru fortificarea centrelor existente și extinderea locurilor de plasament.

Acțiunile de elaborare a procedurilor operaționale, instruire a personalului, reparații și dotări tehnice vor fi sprijinite inclusiv de partenerii de dezvoltare (UN Women, UNFPA, Consiliul European).

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul are un impact semnificativ asupra sectorului privat, în special asupra organizațiilor necomerciale care prestează asemenea servicii, prin:

- Claritate și stabilitate legislativă, oferind orientări precise pentru colaborarea cu autoritățile publice și furnizarea serviciilor sociale conforme cadrului legal.
- Parteneriate și finanțare mai bine definite, care facilitează implicarea organizațiilor necomerciale și a altor prestatori privați în servicii de sprijin pentru victimele violenței în familie.
- Standardizarea procedurilor și criteriilor de calitate, ceea ce permite implementarea programelor private în acord cu normele și indicatorii oficiali, sporind eficiența și consistența intervențiilor.
- Acces îmbunătățit la formare profesională și instruire pentru personalul angajat de prestatorii privați, ca urmare a armonizării standardelor profesionale și de calitate cu cele aplicate în sectorul public.
- Creșterea vizibilității și credibilității organizațiilor private, prin respectarea standardelor și indicatorilor de performanță oficiali, ceea ce consolidează încrederea beneficiarilor și a partenerilor.

Proiectul contribuie la dezvoltarea unui ecosistem integrat de servicii sociale, în care sectorul public și privat pot participa activ și eficient, colaborând strâns și asigurând servicii centrate pe nevoile reale ale beneficiarilor.

4.4. Impactul social

Proiectul are un impact pozitiv și semnificativ asupra sectorului privat, în special asupra organizațiilor necomerciale și a altor prestatori privați implicați în furnizarea serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, prin crearea unui cadru normativ clar, predictibil și unitar.

În mod specific, proiectul generează următoarele efecte asupra sectorului privat:

- Consolidarea clarității și stabilității legislative, prin stabilirea unor reguli și cerințe uniforme privind organizarea, funcționarea și colaborarea prestatorilor privați cu autoritățile publice în furnizarea serviciilor specializate;
- Clarificarea mecanismelor de parteneriat și finanțare, facilitând implicarea organizațiilor necomerciale și a altor prestatori privați în dezvoltarea și furnizarea serviciilor de sprijin pentru victimele violenței, în condiții transparente și conforme cadrului legal;
- Standardizarea procedurilor și criteriilor de calitate, care permite prestatorilor privați să își alinieze intervențiile la normele și indicatorii oficiali, sporind coerența, eficiența și comparabilitatea serviciilor;
- Îmbunătățirea accesului la formare profesională și instruire continuă pentru personalul angajat de prestatorii privați, ca urmare a armonizării standardelor profesionale și de calitate cu cele aplicabile în sectorul public;

- Creșterea vizibilității, credibilității și recunoașterii instituționale a organizațiilor private care respectă standardele minime de calitate, consolidând încrederea beneficiarilor, a partenerilor instituționali și a finanțatorilor.

Prin aceste măsuri, proiectul contribuie la dezvoltarea unui ecosistem integrat de servicii de sprijin, în care sectorul public și cel privat colaborează într-un mod complementar și eficient, asigurând furnizarea unor servicii specializate, coerente și centrate pe nevoile reale ale beneficiarilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de act normativ consolidează cadrul de protecție a datelor cu caracter personal și a vieții private a beneficiarilor, reafirmând principiile legalității, confidențialității și proporționalității în prelucrarea acestora. Prelucrarea datelor este strict limitată la scopul furnizării serviciilor de sprijin și se realizează exclusiv în măsura necesară pentru acordarea asistenței adecvate victimelor violenței sexuale.

Proiectul instituie obligații clare pentru prestatorii de servicii privind colectarea, înregistrarea, stocarea, utilizarea și arhivarea datelor, în conformitate cu legislația națională aplicabilă în domeniul protecției datelor cu caracter personal. De asemenea, se pune un accent deosebit pe obținerea consimțământului informat al beneficiarilor, precum și pe respectarea dreptului acestora la informare, acces și protecție a datelor personale.

Totodată, proiectul prevede măsuri specifice pentru asigurarea confidențialității la nivel instituțional, inclusiv prin obligativitatea semnării de către personalul implicat a declarațiilor privind confidențialitatea, imparțialitatea și nedezvăluirea datelor cu caracter personal. Aceste măsuri contribuie la prevenirea accesului neautorizat, a divulgării nepermise și a utilizării necorespunzătoare a informațiilor sensibile.

Prin clarificarea și întărirea mecanismelor de protecție a datelor, proiectul sporește încrederea beneficiarilor în serviciile oferite, asigură un control mai eficient asupra fluxului și stocării informațiilor și garantează o prelucrare responsabilă și sigură a datelor cu caracter personal, fără a genera riscuri suplimentare pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul are un impact direct și pozitiv asupra promovării egalității de gen și a echității sociale, adresându-se în principal femeilor victime ale violenței sexuale, inclusiv celor aflate în situații de vulnerabilitate multiplă. Prin natura serviciilor reglementate, proiectul răspunde unui fenomen de violență bazată pe gen și contribuie la reducerea inegalităților structurale care afectează accesul femeilor la protecție și sprijin specializat.

Măsurile propuse asigură acces egal, nediscriminatoriu și echitabil la servicii specializate, indiferent de sex, vârstă, dizabilitate, etnie, statut socio-economic sau loc de reședință, cu respectarea nevoilor specifice ale fiecărei persoane beneficiare.

Totodată, standardele minime de calitate instituite consolidează aplicarea principiilor nediscriminării, echității și abordării sensibile la dimensiunea de gen, pe întregul parcurs al intervenției – de la admiterea în serviciu și intervenția de criză, până la consiliere, reabilitare și reintegrare socială – contribuind la prevenirea revictimizării și la promovarea autonomiei victimelor.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul propus prevede adaptarea și consolidarea cadrului normativ național în vederea asigurării transpunerii corespunzătoare a Directivei (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

În acest scop, proiectul introduce următoarele măsuri normative:

- stabilirea unor standarde minime de calitate clare și unitare privind protecția, asistența și sprijinul acordat victimelor violenței sexuale, în conformitate cu cerințele Directivei;
- reglementarea procedurilor de admitere, intervenție, asistență și reintegrare socială a victimelor, adaptate specificului violenței sexuale și principiilor intervenției centrate pe victimă;
- consolidarea mecanismelor de prevenire, monitorizare și raportare a cazurilor de violență, inclusiv prin clarificarea responsabilităților instituționale și a fluxurilor de cooperare intersectorială;
- asigurarea formării continue, specializate și a supervizării profesionale a personalului implicat în furnizarea serviciilor de sprijin, în vederea aplicării unor intervenții sensibile la traumă; garantarea respectării principiilor egalității de gen și nediscriminării în toate etapele intervenției, de la accesarea serviciilor până la recuperarea și reintegrarea victimelor.

Prin aceste măsuri, proiectul contribuie la transpunerea coerentă și efectivă a Directivei (UE) 2024/1385 în legislația națională și la alinierea sistemului de servicii de sprijin pentru victimele violenței sexuale la standardele Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul instituie cadrul juridic intern necesar pentru aplicarea coerentă și efectivă a legislației Uniunii Europene în domeniul prevenirii și combaterii violenței sexuale, asigurând consolidarea mecanismelor naționale de protecție a victimelor și respectarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană.

Prin aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale și a standardelor minime de calitate, proiectul:

- operaționalizează obligațiile europene privind existența, accesibilitatea și calitatea serviciilor specializate pentru victime;
- clarifică rolurile și responsabilitățile instituționale ale autorităților și prestatorilor implicați în furnizarea serviciilor;
- asigură aplicarea uniformă a principiilor europene privind intervenția centrată pe victimă, protecția drepturilor fundamentale, confidențialitatea și nediscriminarea;
- creează premisele pentru monitorizarea, evaluarea și finanțarea durabilă a serviciilor, în conformitate cu standardele Uniunii Europene.

Prin aceste măsuri, proiectul contribuie la alinierea cadrului normativ național cu acquis-ul UE, facilitând implementarea practică a legislației europene și consolidând capacitatea instituțională a statului de a oferi un răspuns adecvat și coordonat în cazurile de violență sexuală.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost supus unui amplu proces de consultare publică și profesională, desfășurat în mai multe etape.

Anunțul de inițiere privind elaborarea actului normativ a fost publicat la data de 16.12.2025 pe platforma oficială particip.gov.md, link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15732

7. Concluziile expertizelor

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul încorporează Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale (Anexa nr.1) și standardele minime de calitate (Anexa nr.2).

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului se va realiza prin cooperarea autorităților administrației publice centrale și locale, a prestatorilor de servicii și a partenerilor de dezvoltare, care vor asigura coordonarea intervențiilor și respectarea prevederilor actului normativ.

În vederea punerii în aplicare a prevederilor proiectului, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

1. Elaborarea și aprobarea Manualului operațional al serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, care va detalia procedurile de admitere, evaluare și planificare a intervențiilor, monitorizarea beneficiarilor și procedurile de reintegrare, în conformitate cu Regulamentul-cadru și standardele minime de calitate.
2. Instruirea și informarea personalului serviciilor de sprijin privind noile proceduri operaționale, standardele de calitate, metodologia de evaluare, managementul situațiilor de risc, cerințele privind confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal, precum și responsabilitățile profesionale în lucrul cu victimele violenței sexuale.
3. Asigurarea controlului și monitorizării implementării Hotărârii Guvernului de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, inclusiv prin colectarea și analiza rapoartelor consolidate privind aplicarea prevederilor actului normativ.
4. Organizarea de activități de informare, orientare și suport comunitar, inclusiv acțiuni de comunicare publică privind rolul, accesibilitatea și funcționarea serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale.

Ministră

Natalia PLUGARU